

St. Olavs hospital avd. Østmarka

Akutt	40 pasienter
Alderspsykiatrisk	18 pasienter
Spesialpost 3 inkl RPUA	16/ 3 pasienter
Spesialpost 6	15 pasienter
Spesialpost 7	9 pasienter

Litt om meg og min hverdag.

- Jobber med prosjektet: «Riktig og redusert bruk av tvang» Mål: Økt frivillighet og reduksjon av tvang. Reduksjon av utagering mot personalet. Økt brukertilfredshet.
- TMK-ansvarlig på Østmarka (Terapeutisk Mestring av Konflikter). Ansvar for TMK-instruktører. Observerer og lærer/ lærer bort. Deltar på personalmøter, lærer bort deeskalering, voldsrisikovurdering, etikk og lovverk. Er instruktør selv og lærer bort «best practise» på praktisk håndtering av utagering. Målgruppe: alle som har pasientkontakt.
- Jobber 40 % i miljøet ved Spesialpost 7, og 60 % på prosjektet. Har en fri rolle og kan gå ut og inn av alle poster ved Østmarka.

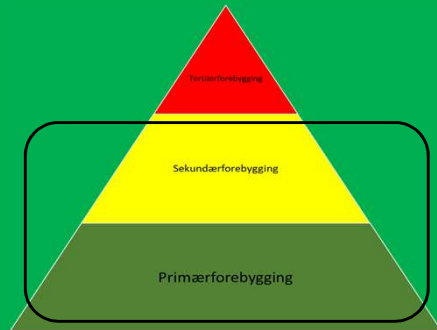
Praktisk håndtering
av trusler
og utagering.

3

4

Voldsforebyggingspyramiden (WHO)

5

Hvordan skape en trygg og sikker arbeidsplass?

- Fokus på å øke personalets kunnskaper, ferdigheter og holdninger i forhold til konfliktdemping. Strukturert tilbud om trening, strukturerte treninger og krav om deltagelse til alle ansatte. Fra renholder til behandler. Praktisk x 4 pr år. Teori x 3 pr år. Dette er nå i ferd med å bli turnusfestet.
- Voldsrisikovurdering og håndteringsplanlegging medvirker til at man står bedre rustet når fysiske konfrontasjoner oppstår.
- Dette gir trygghet for ansatte - og for pasientene.
- Alle ansatte har ansvar for å ivareta sikkerheten både for pasientene, seg selv og sine kolleger.

6

Juni 2019						
Man	Tir	Ons	Tor	Fre	Lør	Søn
					1	2
3 TMK Sted: Spesialpost 7 Nivå 1 og nivå 2: kl 13.00-14.30	4	5	6	7 Unionsoppløsningen 1905 TMK Sted: Akutt Nivå 1 kl 08.00-09:15 Nivå 2 kl 09.30-10:45	8 Pinseaften	9 1. pinsedag
10 2. pinsedag	11	12	13	14 TMK Sted: Akutt Nivå 1 kl 08.00-09:15 Nivå 2 kl 09.30-10:45	15	16
17 TMK Sted: Spesialpost 3 Nivå 1 og nivå 2: kl 13.00-14.30	18	19 TMK Sted: Festsal kl 12.00 - 15.00 Introduksjonsdag for nyutsatte sommervikarer.	20	21 Sommersolørv TMK Sted: Akutt Nivå 1 kl 08.00-09:15 Nivå 2 kl 09.30-10:45	22	23 Sankhansaften
24 Sankhans TMK Sted: Spesialpost 6 Nivå 1 og nivå 2: kl 13.00-14.30	25	26	27	28	29	30

7

Hvordan forebygge aggressiv adferd?

- Bruk av strukturerte verktøy som V-RISK, BVC, START og HCR-20. Bruker også Aggresjonsforebyggende samtale og Intervju om vold (LDS/ Martin Veland) SAVRY for barn og ungdom.
- Høy bemanningsfaktor og stabilitet i bemanningen. NB! Kvalitet fremfor kvantitet.
- Dialog med etisk fundament: respekt – likeverd – empati.
- Bygg relasjoner gjennom aktivitet og samtaler med pasientene.
- Miljøterapeutiske faktorer. Fysiske miljøfaktorer. Pasientbelegg.
- Deeskalering, selvregulering (personal), samhandling, planlegging.
- Grensesetting, struktur, rammer og sikkerhet.
- Brukerinvolvering; etiske refleksjonsgrupper som diskuterer tvangsbruk.

8

Se, lytt, tenk, mental og fysisk kapasitet.

- Observere pasientene og se etter endringer/varselsignaler for å være et steg foran. OBS! Personalets bruk av mobiltelefoner i avdelingen.
- Lytt. Man skal fange opp lyder i avdelinga som ikke skal være der. Det kan være en høylytt samtale, dører som smeller eller fotsåler som gnikker mot gulvet i forbindelse med en utagering.
- Hjernen skal løse situasjonene som oppstår, samt planlegge og håndtere uønskede hendelser som kan oppstå i avdelingen. Det er best når erfarent personell innehar rollen som «hjernen» eller den som innleder tiltak i situasjonen/konflikten.
- For å håndtere og forebygge vold er man avhengig av mental og fysisk styrke. Det er essensielt at personalet jobber og kommuniserer sammen i uønskede situasjoner. Uten en fysisk kapasitet blir det utrygt for både ansatte og pasienter.

9

Forebygging ved planlagte situasjoner

- Planlegging og gjennomføring av samtalen.
- Hvem sitter hvor? Avstand? Mulighet for utgang?
- Formell eller uformell setting?
- Hva skal den formelle samtalen inneholde?
- Det nonverbale er vel så viktig.
- Praktisk klokskap/ erfaring viktig.
- Hva om pasienten hadde vært din familie. Hvordan hadde din tilnærming vært da?
- Målet er å løse situasjonen på en mest mulig hensiktsmessig måte for de involverte, uten at det oppleves som krenkende eller respektløst for pasienten.

10

Praktisk håndtering

- Gå inn på et tidlig tidspunkt. Har vi fått noen varselsignaler fra pasienten?
- Opptre rolig - tenk på ditt eget kroppsspråk. Ikke vær dominerende (kjekkas) eller underkastende, men positiv, åpen og forståelsesfull. Paradoksalteknikker.
- Fysisk avstand. Hva er fornuftig posisjonering?
- «Show of force». Annet personal kommer til i situasjonen og tar plass på hver flanke for å kunne gripe inn raskt ved ett fysisk utfall fra pasienten.
- Unngå å krenke pasienten.
- Ikke press pasienten. Vi har god tid. La pasienten mulighet til å samle seg og gjenvinne selvkontroll.
- Gi pasienten mulighet til å gå vekk fra situasjonen.

11

Hva trener vi på?

- Trener mye på noen få praktiske teknikker. Jobber mye case-basert.
- Holding stående og liggende.
- Føringer med holdegrep.
- Nedlegging på gulv. Ryngleie og mageleie.
- Påføring av transportbelter.
- Frigjøring fra lugging, klestak, holding av overekstremiteter, strupetak forfra og strupetak bakfra.
- Unnvikelse fra slag og spark.
- **Husk:** Alle teknikker som gjøres av flere sammen forutsetter godt samarbeid. Derfor må vi øve – sammen. Teknikker som gjøres sammen av 3 personale gir veldig lavt skadepotensiale for pasient og personal.

12

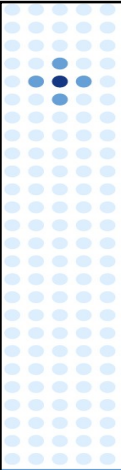
13

14

 Tor.Holm@stolav.no

 72 82 30 05/ 90 20 85 28

 ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM